

כלי מחקר זה נלקח מתוך **מאגר כלי המחקר** של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

🌀 **שם הכלי:** סקר עמדות הורים כלפי תעסוקת בנם/בתם

🌀 **פותח בשנת:** 1987, **על ידי:** היל ועמיתיה (Hill, Seyfarth, Banks, Wehman, & Orelove, 1987).

🌀 **תורגם לעברית בשנת:** לא צויין, **על ידי:** לא צויין

1	מטרת הכלי	לבחון עמדות הורים לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ביחס לתעסוקת ילדם וכן את דעתם ביחס לחשיפה זו.
2	סוג כלי המחקר	סקר/ שאלון
3	אוכלוסיית היעד	בשני המחקרים: הורים לילדים עם מוגבלות שכלית התפתחותית.
4	אופי הדיווח	דיווח עצמי
5	מבנה הכלי	במחקרה של כהן-חבושה רינה (1999), מתואר כי הכלי מחולק לארבעה חלקים: 1. פרק העמדות - 12 פריטים (שאלות 8-19). בחלק זה התבקשו ההורים לציין את הדרגה בה הם הבינו שבנם/בתם נחשפים לתנאים מסוימים בעבודה ואת דעתם לגבי חשיפה זו. שאלון העמדות הוצג בזוגות. שאלה ראשונה דנה בעמדות ההורים ביחס למצב הנוכחי והשאלה המקבילה שאלה לגבי המצב המועדף בכל נושא. הפריט הראשון של הזוגות אפשר תגובה בסולם ליקרט בין 4 דרגות מאף פעם לא (1) עד לעיתים קרובות (4) וכן לא יודע (5). התשובות לחלק השני נעו בין הרבה פחות מעכשיו (1) עד הרבה יותר מעכשיו (5). 2. שאלות ביחס למקום העבודה הנוכחי ומקום מועדף, אפשרויות התשובה היו: מוסד, מרכז יום, סדנת עבודה מוגנת, תעסוקה תחרותית. (שאלות 25-26) 3. הורים התבקשו לציין עמדתם ביחס להיות העבודה חלק נורמלי מחיי בנם/בתם. התשובה ניתנה על סולם ליקרט בין חמישה שלבים מהסכמה מלאה ועד אי הסכמה מוחלטת. (שאלה 22) 4. פרק השאלות הדמוגרפיות - בפרק זה הנבדקים נתבקשו להעריך את רמת התפקוד של בנם/בתם, עצמאות במיומנויות עזרה עצמית, מין וגיל ילדם (שאלות 1-7).
6	סוג סולם המדידה	משתנה בהתאם לתוכן השאלה.
7	סוג הפריטים בכלי	שאלות רב בררתיות בעלות אפשרויות משתנות בין שאלה לשאלה.

27 שאלות (מתוך 5 שאלות רקע)	אורך הכלי	8
לא צוין	מהימנות	9
<p>במחקרה של כהן-חבושה רינה (1999), צויין כי תוקף לשאלון העמדות נמצא באמצעות קורלציה בין עמדות כלפי ששה תנאי עבודה מומלצים עם העדפות ההורים להשמה במקומות עבודה עם תנאים אלה 18 - 25. $r =$</p> <p>תיקוף סקלת ההעדפות בוססה ע"י ניתוח קבוצות של תוכניות השמה מועדפות עם ציון סקלת ההעדפות. ניתוח תוצאות ה-ANOVA חשפו שבכל ניתוח, כשתוכנית השמה מועדפת נעה מהמגביל ביותר (מיסוד) לעבר פחות מגביל יותר נורמטיבי (תעסוקה תחרותית), ציון ההעדפה נע בכיוון החיובי. תנועה זו בכיוון החיובי מראה העדפה לחשיפה לשיפורים – כלומר לאדם הנחשף לתנאים וההורה מעדיף פחות חשיפה יבטא עמדה שלילית, אדם הנחשף לתנאים וההורה מעדיף יותר חשיפה יבטא עמדה חיובית, שביעות רצון מהחשיפה הקיימת יבטא עמדה נייטרלית. ההעדפה של תנאי עבודה משופרים מגדירים באופן יסודי עניין במקום עבודה נורמטיבי יותר, לכן מיתאם בין עמדות כלפי ששה תנאי עבודה מומלצים עם העדפות ההורים להשמה במקומות עבודה עם תנאים אלו, נותנת תקיפות לסקלה.</p>	תקיפות	10

רשימת מחקרי קרן של"ם אשר עשו שימוש בכלי:

שם המחקר	מק"ט
כהן-חבושה רינה (1999). הורים לבוגרים עם נכות התפתחותית: התמודדות עם דחק, תמיכה משפחתית ועמדות כלפי נורמליזציה כמשתנים הקשורים לעמדותיהם כלפי תעסוקת בנם/בתם. אונ' חיפה. תואר שני. מנחה: ד"ר דובדבני אילנה.	503 למחקר המלא
ד"ר ח'אלד אבו עסבה (2016), בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית ערביים בשוק העבודה: עמדות, חסמים ומה שביניהם	145 למחקר המלא

סקר עמדות של הורים כלפי תעסוקת בנם

Hill, J.W. , Seyfarth, J. , Banks, P.D. , Wehman, P. , Orelove, F. (1987)

כהורה עם אחריות כלפי אדם הסובל מנכות התפתחותית, הידע והניסיון שלך נדרשים על מנת לעזור ללמוד על עמדות הורים כלפי תעסוקת בנם/בתם. מכיוון שהשאלון הזה מופנה להורים של מבוגרים, חלק מן השאלות יתאימו יותר מן האחרות למצבך. בחר את התשובה הטובה ביותר עבור כל פריט ורשום את מספרו המתאים במשבצת. המידע שתספק יהיה חסוי לחלוטין

סמן בעיגול את התשובה המתאימה:

1. מהו מינו/ה של בנך/בתך?

1. זכר.

2. נקבה.

2. מה גילו/ה?

1. 17 שנים או פחות.

2. 18-22 שנים.

3. 23-30 שנים.

4. 31-41 שנים.

3. מה רמת התפקוד של בנך/בתך?

1. בהתאם לנורמה.

2. פיגור קל.

3. פיגור בינוני.

4. מקום מגורים של בן/בתך?

1. בבית ההורים.

2. דיור קהילתי.

3. משפחה אומנת.

5. מהו אמצעי התקשורת הבסיסי שנעזרת בו הבן/הבת שלך כדי לתקשר עם האחרים?

1. לא מתקשר/ת בצורה ברורה.

2. תקשורת דרך קולות ותנועות.

3. מדבר/ת משפטים מורכבים ממילה אחת או שתיים.

4. משתמש/ת בסימני ידיים קונקרטיים או מתקשר/ת דרך תמונות/סמלים. (אוצר מילים פחות מ – 10 מילים)

5. מדבר/ת משפטים אבל הדיבור אינו ברור לאחרים.

6. מדבר/ת משפטים בצורה ברורה.

7. משתמש/ת בשפת סימנים או מתקשר/ת דרך תמונות/ סמלים באופן מסודר.

6. מהי רמת העזרה לה זקוק הבן/בת שלך בטיפול האישי (למשל: אכילה, שימוש בשירותים, הלבשה , רחצה)?

1. נדרשת עזרה כמעט מלאה.

2. נדרשת עזרה גדולה.

3. נדרשת עזרה קטנה.

4. נדרשת עזרה קטנה מאוד.

5. לא נדרשת כל עזרה.

7. סמן בבקשה אחד או יותר מהפרטים שמתארים את היכולת הפיזית של הבן/ הבת שלך.

1. אין ל/ה כל מוגבלות פיזית, חזותית ושמיעתית.

2. עם קושי חזותי או שמיעתי שלא ניתן לתקן באמצעות משקפיים או מכשיר שמיעה.

3. קושי בשימוש ביד אחת או בשתי הידיים.

4. משתמש/ת בכיסא גלגלים באופן קבוע ולרב עוזרים ל/ה.

5. משתמש/ת בכיסא גלגלים באופן קבוע ולרב מזיזה את הכיסא באופן עצמאי.

6. לרב הוא/היא נזקק/ת למעט עזרה כי הוא/היא איטית.

8. כיום, כמה משתכר/ת הבן/בת שלך בממוצע תמורת עבודתו/ה החודשית?

1. אינו מקבל כל שכר.

2. 100-500 ₪ בחודש.
3. 500-1,300 ₪ בחודש.
4. 1,300 ₪ ומעלה בחודש.
5. אני לא יודע או לא רלוונטי.

9. לפי דעתך, מהו השכר הראוי המגיע לבן/בת שלך בתנאי עבודה אידאליים?

1. שלא יקבל כל משכורת.
2. קצת פחות ממה שהוא מקבל כעת.
3. כמו שהוא מקבל כעת.
4. הרבה פחות ממה שהוא מקבל כעת.
5. הרבה יותר ממה שהוא מקבל כעת.

10. כרגע, באיזו תדירות פוגש/ת בנך/בתך אנשים עם מוגבלות (למעט אנשי צוות) בעבודתו/תה היומית?

1. כלל לא.
2. לעיתים רחוקות.
3. לפעמים.
4. בתדירות גבוהה.
5. אני לא יודע/ לא רלוונטי.

11. לפי דעתך, מהי רמת הקשר ביחסים בין בנך/בתך במקום עבודתו/ה לבין אנשים שאינם בעלי צרכים מיוחדים?

1. הרבה פחות מעכשיו.
2. קצת פחות מעכשיו.
3. כמו עכשיו.
4. הרבה פחות מעכשיו.
5. הרבה יותר מעכשיו.

12. כיום, מהי רמת האפשרויות שבנך/בתך יזכה/תזכה לקבל תפקיד בכיר יותר או תפקיד עם אחריות גדולה מאוד?

1. אין אפשרות כזו
2. לעיתים רחוקות
3. לפעמים
4. לעיתים קרובות
5. אני לא יודע/ לא רלוונטי

13. לפי דעתך, מהי רמת האפשרויות שבנך/בתך יזכה/תזכה לקבל תפקיד בכיר יותר או תפקיד עם אחריות גדולה יותר?

1. קצת יותר מעכשיו.
2. קצת פחות מעכשיו.
3. כמו עכשיו.
4. הרבה פחות מעכשיו.
5. הרבה יותר מעכשיו.

14. כיום, באיזו תדירות הבן/בת שלך מבצע/ת משימות באופן עצמאי בלי צורך בהשגחה מקרוב או עזרה?

1. אף פעם.

2. לעיתים רחוקות.
3. לפעמים.
4. לעיתים קרובות.
5. אני לא יודע/ לא רלוונטי.

15. כמה זמן היית מעדיף שיוקצב לבן/ת שלך כדי שיוכל/תוכל לבצע משימה בעצמו/ה בלי צורך בהשגחה או עזרה כלשהי?

1. פחות מהזמן שמוקצב לו כעת.
2. קצת פחות מהזמן שמוקצב לו כעת.
3. אותו זמן שמוקצב לו כעת.
4. הרבה פחות מהזמן שמוקצב לו כעת.
5. הרבה יותר מהזמן שמוקצב לו כעת.

16. כיום, באיזו תדירות נדרש מהבן/ת שלך שיראה/תראה ויתנהג/תתנהג כמו מבוגר/ת "נורמלי/ת" בעבודתו/ה?

1. אף פעם.
2. לעיתים רחוקות.
3. לפעמים.
4. בתדירות גבוהה.
5. אני לא יודע/ לא רלוונטי.

17. לפי דעתך, באיזו רמה צריך לבקש מהבן/ת שלך שיראה/תראה ויתנהג/תתנהג כמו מבוגר/ת "נורמלי/ת" בעבודתו/ה?

1. קצת יותר מעכשיו.
2. קצת פחות מעכשיו.
3. כמו עכשיו.
4. הרבה פחות מעכשיו.
5. הרבה יותר מעכשיו.

18. כיום, באיזו תדירות מסיים/ת בבן/בתך משימה פשוטה ודומה למשימה שמסיים אדם בלי מוגבלות?

1. אף פעם.
2. לעיתים רחוקות.
3. לפעמים.
4. במידה רבה.
5. אני לא יודע/ לא רלוונטי.

19. לפי דעתך, באיזו תדירות הבן/ת שלך צריך/כה לסיים משימת עבודה בהשוואה לאדם בלי מוגבלות?

1. מעט יותר מעכשיו.
2. קצת פחות מעכשיו.
3. כמו עכשיו.
4. הרבה פחות מעכשיו.
5. הרבה יותר מעכשיו.

20. כיום, באיזו תדירות נוצלה/ה הבן/בת שלך ע"י אחרים במסגרת העבודה?

1. אף פעם.
2. לעיתים רחוקות.

3. לפעמים.
 4. בתדירות גבוהה.
 5. אני לא יודע/לא רלוונטי.
21. לפי דעתך, באיזו מידה יכולה הבן/ת שלך להגן על עצמו/ה מלהיות מנוצל/ת ע"י אחרים במסגרת העבודה?

1. לא יכול/ה כלל.
2. יכול/ה מעט.
3. יכול/ה מספיק.
4. יכול/ה בהחלט.

22. מה אתה מרגיש כלפי המשפט הבא: צריך לעבוד על כך שהעבודה תהיה חלק בלתי נפרד מחיי הבן/ת שלי?

1. מסכים בהחלט.
2. מסכים במידה מסוימת (מעט/הרבה).
3. אני לא בטוח.
4. לא מסכים במידה מסוימת.
5. לא מסכים.

23. האם משימות העבודה שבנך/בתך מבצע/ת רוב הזמן קלות מאוד, או טובות יחסית ליכולתו/ה?

1. קשות מאוד.
2. טובות.
3. קלות מאוד.

24. באופן כללי, באיזו מידה אתה/את מרוצה מפעילויות העבודה של הבן/ת שלך כיום?

1. לא מרוצה כלל.
2. מרוצה במידה מסוימת.
3. מרוצה.
4. מרוצה מאוד.

25. כיום, איפה מבלה הבן/ת שלך רוב שעות העבודה?

1. במרכז השיקום עם מספר אנשים בעלי מוגבלות התפתחותית.
2. בסדנאות מוגנות.
3. בעבודה תחרותית.
4. אחר (נא לתאר):

26. אם היתה לך האפשרות לבחור, איפה היית מעדיף שבנך/בתך יבלה/תבלה רוב שעות העבודה? (פנו ל)

1. מרכז שיקום.
2. סדנאות מוגנות.
3. עבודה תחרותית.
4. אחר (נא לתאר):

27. כמה שנים כבר הבן/בת שלך נמצא/ת במסגרת עבודתו/ה הנוכחית או במסגרת הנוכחית?

1. פחות משנה אחת.
2. 1-2 שנים.
3. 3-4 שנים.

4. חמש שנים ומעלה.